

Sygn. akt III APa 53/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Marek Procek (spr.)
Sędziowie	SSA Jolanta Pietrzak SSO del. Gabriela Pietrzyk - Cyrbus
Protokolant	Beata Przewoźny

po rozpoznaniu w dniu 13 grudnia 2013r. w Katowicach

sprawy z powództwa H. K. (H. K.)

przeciwko Powszechnemu Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Spółce Akcyjnej w W.

o wynagrodzenie za pracę

na skutek apelacji powódki H. K.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Częstochowie

z dnia 12 czerwca 2013r. sygn. akt IV P 53/12

1. oddala apelację,

2. przyznaje od Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Częstochowie) na rzecz adwokata K. Ż., Kancelaria Adwokacka z siedzibą w K. ul. (...) kwotę 6.642zł (sześć tysięcy sześćset czterdzieści dwa złote) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego z urzędu przed sądem apelacyjnym składających się z opłaty powiększonej o podatek od towarów i usług.

/-/SSA J. Pietrzak /-/SSA M. Procek /-/SSOdel. G. Pietrzyk-Cyrbus

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III APa 53/13

UZASADNIENIE

Powódka H. K. pozwem z dnia 8 października 2012 roku, sprecyzowanym ostatecznie pismami procesowymi z dnia 7 stycznia 2013 roku oraz z dnia 12 czerwca 2013 roku wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty 7.844.500 zł z odsetkami tytułem wynagrodzenia za okres od 1 czerwca 1988 roku do 31 lipca 2013 roku.

Na rozprawie w dniu 12 czerwca 2013 roku powódka wskazała, że swoje roszczenie o wynagrodzenie wywodzi z faktu, iż została bezprawnie zwolniona z pracy w czasie niezdolności do pracy z powodu choroby. Zdaniem powódki nie doszło więc do rozwiązania stosunku pracy łączącego ją z pozwanym i cały czas pozostaje ona w zatrudnieniu u pozwanego. Konsekwencją powyższego jest jej prawo do wynagrodzenia za sporny okres.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniosł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, iż powódka była zatrudniona u pozwanego na podstawie umowy o pracę na stanowisku pośrednika ubezpieczeniowego od dnia 1 września 1983 roku. W związku z upływem 180 dni pobierania przez powódkę zasiłku chorobowego, pismem z dnia 11 lipca 1988 roku pracodawca rozwiązał z powódką umowę o pracę bez wypowiedzenia na podstawie art.53 § 1 k.p. Od tej daty nie łączył powódki z pozwanym żaden stosunek prawny, powódka nie była zatrudniona u pozwanego i nie wykonywała na jego rzecz jakiegokolwiek pracy. W świetle powyższego, roszczenia powódki o wynagrodzenie są nieuzasadnione. Ponadto pozwany podniósł, iż roszczenia powódki nie zasługują na uwzględnienie również z uwagi na ich przedawnienie.

Wyrokiem z dnia 12 czerwca 2013 roku, sygn. akt IV P 53/12 Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Częstochowie w punkcie 1 oddalił powództwo. Natomiast w punkcie 2 wyroku odstąpił od obciążenia powódki H. K. kosztami zastępstwa procesowego strony pozwanej. Z kolei w punkcie 3 wyroku przyznał pełnomocnikowi powódki adwokat K. B. z sum budżetowych Skarbu Państwa kwotę 6.150 zł tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce H. K. z urzędu.

Na podstawie wyjaśnień powódki, akt osobowych powódki, wniosku o rentę inwalidzką, kwestionariusza dotyczącego okresów zatrudnienia oraz zaświadczenia o zatrudnieniu i zarobkach - Sąd I instancji wskazał, że w dniu 31 sierpnia 1983 roku powódka zawarła z Państwowym Zakładem (...) w Z. (poprzednik prawny pozwanego) umowę o pracę na okres próbny obowiązujący od dnia 1 września do 30 listopada 1983 roku. Po okresie próbnym powódka została zatrudniona na czas nieokreślony na stanowisku pośrednika ubezpieczeniowego.

Według ustaleń Sądu Okręgowego od dnia 13 stycznia 1988 roku powódka była niezdolna do pracy z powodu choroby i pobierała z tego tytułu zasiłek chorobowy. Pismem z dnia 8 czerwca 1988 roku dyrektor Inspektoratu w Z. poinformował Oddział Wojewódzki w K., iż w dniu 10 lipca 1988 roku upływa 180 dni chorobowych powódki i w związku z tym zwrócił się z wnioskiem o rozwiązanie z powódką umowy o pracę z dniem 11 lipca 1988 roku. Zamiar rozwiązania z powódką stosunku pracy został skonsultowany ze związkami zawodowymi, które wyraziły pisemną zgodę na rozwiązanie umowy o pracę.

I tak, pismem z dnia 11 lipca 1988 roku pozwany rozwiązał z powódką stosunek pracy z dniem 10 lipca 1988 roku bez zachowania okresu wypowiedzenia, jako przyczynę rozwiązania wskazując upływ 180 dni zasiłku chorobowego. Sąd I instancji podkreślił, że oświadczenie pozwanego zawierało prawidłowe pouczenie o przysługującym powódce prawie i terminie odwołania się do Sądu Pracy w Z. od rozwiązania umowy o pracę, przy czym powódka nie skorzystała

z możliwości odwołania się do Sądu Pracy. W związku z rozwiązaniem stosunku pracy powódce wydano świadectwo pracy z dnia 11 lipca 1988 roku potwierdzające jej zatrudnienie u pozwanego w okresie od 1 września 1983 roku do 10 lipca 1988 roku. Na wniosek powódki wypłacono jej ekwiwalent pieniężny za 18 dni urlopu wypoczynkowego.

Dalej Sąd Okręgowy podniósł, że w dniu 10 czerwca 1988 roku pracodawca powódki przygotował w jej imieniu wniosek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o przyznanie powódce prawa do renty inwalidzkiej. Wniosek ten został podpisany przez powódkę. We wniosku tym wskazano, iż za podstawę wymiaru renty winien być przyjęty przeciętny miesięczny zarobek z ostatnich 12 miesięcy zatrudnienia, tj. za okres od 1 czerwca 1987 roku do 31 maja 1988 roku. Jednocześnie w kwestionariuszu dotyczącym okresów zatrudnienia, sporządzonym przez pracodawcę, a podpisanym przez powódkę wskazano, iż nadal (czyli na dzień 10 czerwca 1988 roku) pozostaje ona w zatrudnieniu u pozwanego. Następnie na powyższych dokumentach naniesiono poprawkę co do daty dziennej ich wystawienia zmieniając ją z 10 na 30 czerwca. Pozostałe wpisy w dokumentach nie uległy zmianie.

Sąd ten zwrócił uwagę, że w dniu 9 czerwca 1988 roku pozwany wystawił dwa zaświadczenia o zatrudnieniu i zarobkach powódki, wykazując w nich zarobki za okres od czerwca 1987 roku do maja 1988 roku. Jednocześnie Sąd Okręgowy wskazał, że zaświadczenia te nie różniły się globalną wysokością miesięcznych kwot wypłaconych powódce, jednak w jednym z nich szczegółowo wskazano jakie kwoty zostały wypłacone tytułem zasiłków chorobowych i dodatków osłonowych.

W dniu 6 lipca 1988r. pozwany sporządził trzecie zaświadczenie o zatrudnieniu i zarobkach powódki, wykazując tak jak w poprzednich zarobki za okres od czerwca 1987 roku do maja 1988 roku. Zaświadczenie to ponownie nie różniło się globalną wysokością miesięcznych kwot wypłaconych powódce, zaniechano w nim jednak rozbijania miesięcznych wypłat na poszczególne elementy składowe.

W zaświadczeniu tym mylnie określono datę urodzenia powódki na 22 sierpnia 1988 roku zamiast na(...) roku. Wszystkie powyższe dokumenty wraz z wnioskiem o rentę zostały w dniu 18 lipca 1988 roku złożone w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych.

Nadto Sąd Okręgowy ustalił, że pismem z dnia 29 września 2001 roku powódka zwróciła się do pozwanego o wydanie druku Rp-7 za okres zatrudnienia u pozwanego wskazując, iż zatrudnienie to trwało od 1 września 1983 roku do 30 lipca 1988 roku. Podkreślił także, że w dniu 15 lipca 2008 roku powódka zwróciła się do pozwanego o wydanie opinii o jej pracy wskazując, iż była zatrudniona u pozwanego w okresie od 1 września 1983 roku do 10 lipca 1988 roku.

Dokonując rozważań prawnych Sąd Okręgowy powołał się na treść art. 291 § 1 k.p., art. 85 k.p. oraz art. 53 k.p. i art. 415 k.c. stwierdzając, że roszczenia powódki o wynagrodzenie za okres poprzedzający miesiąc wrzesień 2009 roku uległy przedawnieniu, a roszczenia za okres przypadający po tej dacie uznał za nieuzasadnione merytorycznie.

Motywuując swoje rozstrzygnięcie Sąd I instancji wskazał, że z treści art. 291 § 1 k.p. i art. 85 k.p. wynika, że na dzień złożenia pozwu, tj. 8 października 2012 roku przedawnieniu uległy roszczenia powódki o wynagrodzenie za okres poprzedzający miesiąc wrzesień 2009 roku.

Natomiast odnosząc się do roszczeń powódki za pozostały okres, Sąd ten podniósł, że w dacie rozwiązania stosunku pracy powódka wyczerpała 180 dni zasiłku chorobowego i tym samym doszło do ziszczenia się przesłanki z art. 53 § 1 pkt lb k.p. Za oczywiście błędne Sąd Okręgowy uznał twierdzenia powódki, że nie doszło do skutecznego rozwiązania stosunku pracy z uwagi na fakt, że oświadczenie pracodawcy zostało jej złożone w okresie usprawiedliwionej nieobecności w pracy spowodowanej chorobą. Sąd ten podkreślił bowiem, że art. 41 k.p. nie ma w jej sytuacji

zastosowania, gdyż pozwany rozwiązał z nią umowę o pracę w trybie art. 53 k.p., czyli bez zachowania okresu wypowiedzenia, do którego to sposobu ustania stosunku pracy art. 41 k.p. ma zastosowanie.

W dalszej kolejności Sąd I instancji wskazał, że nawet najbardziej naruszające przepisy prawa oświadczenie woli pracodawcy o rozwiązaniu stosunku pracy wywołuje skutek prawny, jeżeli nie zostanie wzruszone wyrokiem sądowym wydanym na skutek rozpoznania odwołania pracownika od tego oświadczenia woli. Sąd ten podniósł, że w niniejszej sprawie bezsporne jest, że powódka, prawidłowo pouczona o przysługujących jej środkach odwoławczych, nie poddała w terminie kontroli sądowej oświadczenia pozwanego o rozwiązaniu z nią stosunku pracy.

Do rozwiązania umowy o pracę łączącej powódkę z pozwanym doszło więc z dniem 10 lipca 1988r. Od tej daty powódka nie świadczyła pracy na rzecz pozwanego. Zgodnie z postanowieniami art. 80 k.p. wynagrodzenie przysługuje za pracę wykonaną. Za czas niewykonywania pracy pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia tylko wówczas, gdy przepisy prawa pracy tak stanowią. Z dniem

11 lipca 1988 roku na skutek rozwiązania stosunku pracy powódka utraciła jednak status pracownika pozwanego, tym samym - zdaniem Sądu Okręgowego - brak jest podstaw do przyznania jej żądanego wynagrodzenia za pracę.

Nadto Sąd I instancji wskazał, że podnoszone przez powódkę nieprawidłowości w treści zaświadczeń o zatrudnieniu i wynagrodzeniu wystawianych przez pozwanego, stanowią tego typu omyłki, że nie mogą być podstawą do uwzględnienia roszczeń powódki dochodzonych w niniejszym procesie w oparciu o art.415 k.c. w zw. z art.300 k.p. albowiem nie zostały wykazane przesłanki z art.415 k.c.

W oparciu o art. 102 k.p.c. Sąd Okręgowy odstąpił od obciążenia powódki kosztami zastępstwa procesowego strony pozwanej uznając, iż stan zdrowia i stan majątkowy powódki przemawiają za uznaniem, że w niniejszej sprawie zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony, o którym mowa w tym przepisie.

Wynagrodzenie przyznane pełnomocnikowi powódki tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu, Sąd ten ustalił na podstawie § 6 pkt 7 w zw. z §12 ust. 1 pkt 2 i § 2 ust.3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.) przy uwzględnieniu oświadczenia pełnomocnika powódki złożonego na rozprawie w dniu 12 czerwca 2012 roku co do wysokości tych kosztów.

Apelację od powyższego wyroku wniosła powódka.

Zaskarżając wyrok Sądu Okręgowego w całości, apelująca zarzuciła mu naruszenie praw człowieka i dyskryminację.

Wskazując na powyższe zarzut wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie na jej rzecz od pozwanego dochodzonego żądania. Ewentualnie powódka wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Uzasadniając wniesiony środek odwoławczy, skarżąca opisała dotychczasowy przebieg postępowania sądowego w jej sprawie, podnosząc przy tym, że Sąd I instancji nie miał podstaw do oddalenia jej powództwa.

Na posiedzeniu wyznaczonym na rozprawę apelacyjną pełnomocnik procesowy powódki zarzucił zaskarżonemu wyrokowi błąd w ustaleniach faktycznych polegający na bezpodstawnym przyjęciu, że stosunek pracy uległ rozwiązaniu z dniem 10 lipca 1988 r., jak również obrazę normy art.53 § 1 i art.38 k.p.. wskutek przyjęcia, że doszło do rozwiązania z powódką stosunku pracy w dniu 10 lipca 1988 r., albowiem pozwana w toku postępowania nie wykazała, że powódce doręczono oświadczenie

o rozwiązaniu umowy o pracę z tymże dniem oraz, że w sposób prawidłowy przeprowadzono konsultacje związkowe poprzedzające złożenie tego oświadczenia. Jednocześnie wniosł o przyznanie kosztów zastępstwa procesowego, oświadczając,

że nie zostały zaspokojone ani w całości, ani w części.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

Przyjmując ustalenia poczynione przez Sąd I instancji jako własne, uznał, że apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Jakkolwiek w niniejszej sprawie strona pozwana nie przedstawiła dowodu doręczenia powódce oświadczenia z dnia 11 lipca 1988 r. o rozwiązaniu z dniem

10 lipca 1988 r. stosunku pracy w trybie art. 53 § 1 k.p., to jednak całokształt zebranych w aktach osobowych dowodów z dokumentów wskazuje, że przed wyczerpaniem okresu zasiłkowego pracodawca współdziałał z powódką w celu wystąpienia do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z wnioskiem rentowym,

a po wyczerpaniu okresu zasiłkowego, pozwany przedstawił powódce oświadczenie

o rozwiązaniu stosunku pracy, wydał świadectwo pracy oraz wypłacił ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy.

Sama powódka w piśmie z dnia 15 lipca 2008 r. (znajdującym się w aktach osobowych) oświadcza, że była pracownicą pozwanej

w okresie od 1 września 1983 r. do 10 lipca 1988 r. Do przedmiotowego pisma dołącza świadectwo pracy z dnia 11 lipca 1988 r. zawierające zapis, iż umowa o pracę została rozwiązana w dniu 10 lipca 1988 r. przez zakład pracy bez zachowania okresu wypowiedzenia w związku z długotrwałą chorobą.

Tak więc, wbrew twierdzeniom apelującej, Sąd Okręgowy nie naruszył granic swobodnej oceny dowodów określonej w art. 233 § 1 k.p.c., albowiem ich wiarygodność i moc ocenił według własnego przekonania, na podstawie "wszechstronnego rozważenia zebranego materiału", a zatem, jak podkreśla się

w orzecznictwie, z uwzględnieniem wszystkich dowodów przeprowadzonych

w postępowaniu, jak również wszelkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych dowodów i mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 1966 r., sygn. II CR 423/66, niepubl.; uzasadnienie orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 1999 r., sygn. I PKN 632/98, OSNAPiUS 2000/10/382; uzasadnienie orzeczenia Sądu Najwyższego z 11 lipca 2002 r., sygn. IV CKN 1218/00, niepubl.; uzasadnienie orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 18 lipca 2002 r., sygn. IV CKN 1256/00, niepubl.).

Ramy swobodnej oceny dowodów muszą być określone wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego, regułami logicznego myślenia oraz pewnego poziomu świadomości prawnej, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wążąc ich moc oraz wiarygodność odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Ustalenia faktyczne dokonane

w oparciu o tak ocenione dowody nie mogą wykazywać błędów tak faktycznych, tzn. nie mogą być sprzeczne z treścią dowodów, jak i logicznych (błędności rozumowania i wnioskowania).

Ustalenia faktyczne dokonane

w oparciu o tak ocenione dowody nie mogą wykazywać błędów tak faktycznych, tzn. nie mogą być sprzeczne z treścią dowodów, jak i logicznych (błędności rozumowania i wnioskowania).

Odnosząc powyższe dyrektywy do ustaleń dokonanych przez Sąd I instancji,

w aspekcie wskazywanych przez skarżącą uchybień, nie sposób przyjąć zasadności jej argumentacji, że Sąd Okręgowy uznał dowolnie, wbrew zgromadzonemu w sprawie materiałowi dowodowemu, że stosunek pracy uległ rozwiązaniu w lipcu 1988 r.

Jednocześnie należy wskazać, że Sąd Okręgowy słusznie podniósł,

iż wadliwej (niezgodnej z prawem) czynności pracodawcy rozwiązującej stosunek pracy nie ocenia się w kategoriach jej nieważności. Kodeks pracy nie traktuje niezgodnych z prawem czynności pracodawcy prowadzących do rozwiązania stosunku pracy jako nieważnych, a tym samym nieskutecznych, przewiduje natomiast,

że podważenie zgodności z prawem takich czynności może nastąpić jedynie

w procesie toczącym się w wyniku wniesienia przez powództwa

o przywrócenie do pracy lub odszkodowanie. Naruszenie przez pracodawcę art. 30

§ 3 lub art. 52 § 3 k.p. nie skutkuje zatem nieważnością jego czynności prawnej

w postaci rozwiązania umowy o pracę, jest ponadto skuteczne dopóty, dopóki skutki prawne takiego wypowiedzenia nie zostały podważone w postępowaniu wszczętym

w wyniku odwołania (art. 56 k.p. w związku z art. 264 § 2 k.p.).

Tak więc, nie ulega wątpliwości, iż w okresie objętym sporem stron nie łączył już stosunek pracy, rozwiązany przez pozwaną w lipcu 1988 r.

Konkludując, Sąd drugiej instancji uznał, że apelacja jest bezzasadna i na mocy art. 385 k.p.c., orzekł o jej oddaleniu.

O kosztach zastępstwa procesowego dla pełnomocnika powódki Sąd ten rozstrzygnął na mocy § 6 pkt 7 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 13 ust. 3 i § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarbu Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

/-/SSA J. Pietrzak /-/SSA M. Procek /-/SSOdel. G. Pietrzyk-Cyrbus

Sędzia Przewodniczący Sędzia

ek